

Jaarverslag 2004

Universiteitsbibliotheek
Erasmus Universiteit Rotterdam

Inhoud

De Universiteitsbibliotheek in 2004	5
De organisatie	6
Organigram	6
Bibliotheekcommissie	6
Samenwerkingsverbanden	6
Collectievorming	7
Economie	7
Bedrijfskunde	7
Rechten	7
Sociale Wetenschappen	7
Filosofie	8
Geschiedenis en kunstwetenschappen	8
Schenken	8
Dienstverlening	9
De balies	9
Documentlevering	9
Gebruikersondersteuning	12
Vakreferenten	13
Ondersteunende diensten	15
Documentverwerking	15
Informatisering en Automatisering	15
Binderij	15
Public Relations	16
Projecten	17
Elektronisch publiceren	17
Digitale Bibliotheek: EURLib	18
Internet	19
Intranet	20
Research in Semantic Scholarly Publishing	20
Overige bibliotheken	21
Medische Bibliotheek Erasmus MC	21
Rotterdamsch Leeskabinet	21
Bedrijven Informatie Centrum (BIC)	21
Sanders Instituut	22
Infodoc FSW	22
Personeel	23
Personeelscijfers en ziekteverzuim	23
Dienstraad	24
Activiteitencommissie UB	24
Congressen, studiebijeenkomsten en werkbezoeken	24
Commissies	25
Publicaties	26
Lezingen en presentaties	26
Bijlagen	27
1. Financieel overzicht	28
2. Tabellen en grafieken	30
3. Missie en visie	35
4. Afkortingen	37

De Universiteitsbibliotheek in 2004

Stond het jaar 2003 bij de Universiteitsbibliotheek (UB) in het teken van het verkennen van een nieuwe positie ten overstaan van onderwijs en onderzoek, dan werd in 2004 de weg daartoe gebaad.

Een belangrijk moment was de vaststelling door het College van Bestuur van het document “In het hart van de wetenschap”, waarin de missie en de visie (bijlage 3) van de Bibliotheek van de EUR zijn omschreven. In deze missie staat dat de UB klantgerichtheid, innovatie en efficiëntie hoog in het vaandel voert.

Op het gebied van de *klantgerichtheid* vallen de volgende verbeteringen te melden: uitbreiding van de dienstverlening in de avonduren, opening nu ook op zaterdagmiddag, groepering van de informatieverstrekking op één servicepunt ('front office') en uitbreiding van het aantal pc's ter beschikking van de studenten. En wat te denken van het feit dat het aantal bibliotheek-instructies en rondleidingen met meer dan 50% is toegenomen?

De *efficiëntie* is zeker verbeterd met de invoering van een virtuele balie, waar alle telefonisch en (vooral) per e-mail gestelde vragen binnenkomen en beantwoord worden. In deze virtuele balie kwamen in 2004 meer dan 7.850 e-mails binnen. Dit toont duidelijk aan hoe groot de behoefte van gebruikers is om elektronisch met de UB te kunnen communiceren.

Ook in de sinds een paar jaar lopende *innovatie*projecten EEPI (elektronisch publiceren) en EURLib (ICT in het onderwijs) werden concrete resultaten geboekt. Het College van Bestuur stemde in met de resultaten van het 'business plan' dEAR, waardoor de verworvenheden van EEPI op structurele wijze aan het takenpakket van de UB werden toegevoegd. De EUR was de eerste universiteit in Nederland die daartoe overging. De UB hoopt op deze wijze bij te kunnen dragen tot een betere zichtbaarheid van de wetenschappelijke output van de instelling. Binnen EURLib werd het aantal cursussen informatievaardigheden verder uitgebreid en werd een pilot opgezet om na te gaan welke rol het 'learning content management system' HIVE binnen het onderwijs kan spelen.

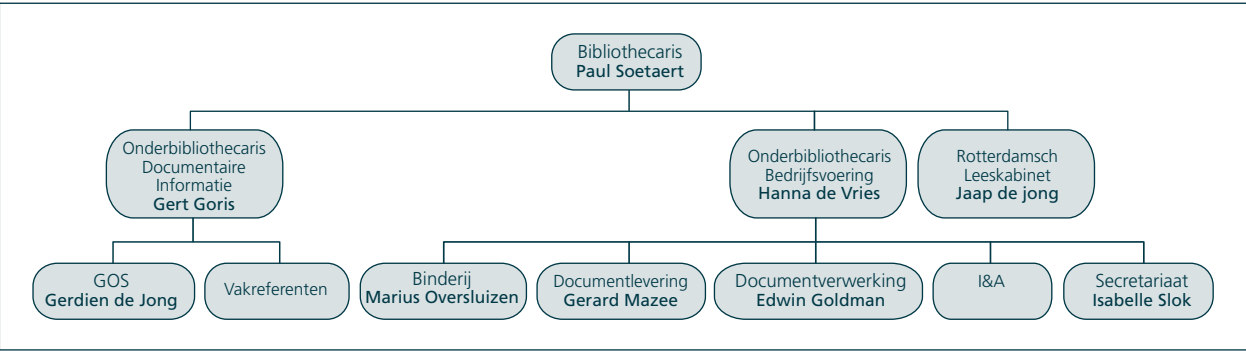
Landelijk scoorde Rotterdam tweemaal op het gebied van elektronisch publiceren: op 27 januari werd in de Forumzaal het DAREnet feestelijk in gebruik genomen en in december bleek dat Rotterdam in een landelijke ranking op de tweede plaats van achttien bibliotheken stond (na Utrecht) wat betreft actieve deelname aan DARE-projecten.

Tenslotte zij nog opgemerkt dat het toenemend aantal studenten ook in de UB leidt tot een groter wordende druk op de studentenwerkplekken. Weliswaar kon de Medische bibliotheek in Hoboken heringericht worden (volledige digitalisering, minder boekopslag, meer gebruikersruimte), maar in Woudestein bleef het behelpen binnen de beschikbare ruimte.

Paul Soetaert, bibliothecaris

De organisatie

Organigram

De Bibliotheekcommissie

In de Bibliotheekcommissie EUR hebben zitting:

- dr. A.R. Edwards (FSW)
- drs. G. Goris (UB)
- dr. M.A. Koopmanschap (iBMG)
- prof.dr. S.W.J. Lamberts (CvB, voorzitter)
- dr. F. Mast (MB Erasmus MC)
- mw. K. Raaijmakers (FEW)
- dr. J.A. van Ruler (FW)
- mr.dr. T.A. Schiphof (FHKW)
- dr. P.E.L.J. Soetaert (UB, secretaris)
- dr. R.F. Speklé (FEW)
- dhr. P. Tjiam (FR)
- prof.dr. J.M.M. de Valk (RLK)
- ir. P.W.J. Verlegh (RSM)
- drs. J.L. de Vries (UB)
- prof.mr. L.C. Winkel (FR)

De Bibliotheekcommissie is vier maal bijeen gekomen, in januari, mei, september en december. Tijdens deze vergaderingen werd de Bibliotheekcommissie op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de UB, werd goedkeuring en advies gevraagd, onder andere over zaken als de verdeling van het aanschafbudget 2004, de verhoging van IBL-tarieven, herinrichting van enkele UB-ruimtes, de begroting voor 2005, de bijstelling van het gebruikersreglement, licenties en UB-projecten als EEPI en EURLib.

Samenwerkingsverbanden

De UB nam als instelling deel aan verschillende landelijke en internationale samenwerkingsverbanden en projecten, namelijk: RotterdamNet, UKB (het samenwerkingsverband van Nederlandse wetenschappelijke bibliotheken), OCLC PICA (een internationaal samenwerkingsverband ten behoeve van geautomatiseerde bibliotheekdiensten) en in het DARE-netwerk (Digital Academic Repository). In 2004 is de UB bovendien toegetreden tot NEREUS, het netwerk van de 'leading' Europese bibliotheken voor economie en management.

De UB verzorgde het secretariaat voor de UKB. De bibliothecaris fungeerde als secretaris / penningmeester, de officemanager regelde praktische zaken en de medewerker financiën ontfermde zich over de UKB-financiën.

Collectievorming

Economie

Met name de digitale collectie is uitgebreid met goede nieuwe databases, zoals Business Source Premier, DSI Eurostat, Lexis Nexis Statistical en de "Deals"-module binnen Thomson Banker One Analytics. Vooral die laatste is een mooi voorbeeld van creatieve samenwerking doordat deze database mede is gefinancierd door de faculteit Bedrijfskunde. De digitale collectie werd continu geëvalueerd en zonodig gesaneerd. Er is ook hard gewerkt om het boekenbudget optimaal te gebruiken.

De achterstand in literatuurontsluiting is weggewerkt zodat nu kan worden begonnen aan verwerking van de grote geschenken. Hiervoor zijn afspraken gemaakt om het proces zo soepel en efficiënt mogelijk te laten verlopen. Incidenteel zijn ook kleine collecties binnengekomen van ontslagen FEW-medewerkers.

In het afgelopen jaar zijn plannen gemaakt voor het aanbieden van statistische links via een database, hetgeen het onderhoud van het bestand van die statistische links moet vergemakkelijken.

Bedrijfskunde

Ten behoeve van collectievorming voor Bedrijfskunde is voor een recordbedrag aan boeken gekocht. Ook zijn de elektronische bronnen, zoals naslagwerken, flink uitgebreid. De communicatie met de faculteitsmedewerkers, in de vorm van gesprekken met de vertegenwoordigers van de vakgroepen, heeft dit jaar veel informatie opgeleverd. Het zicht op de diverse terreinen van onderzoek is weer geactualiseerd en de UB heeft haar collectie op grond van een groot aantal literatuurverzoeken kunnen verrijken.

Rechten

De juridische collectie kenmerkt zich door een nadruk op elektronische informatiebronnen. Evenals in de vorige verslagperiode zijn losbladige werken opgezegd. De gegevens van deze werken zijn nu o.a. raadpleegbaar via Plaza Kluwer Juridisch & Fiscaal.

Door de grote aanschaf van monografieën in het voorjaar van 2003 is de juridische collectie op een acceptabel niveau gebracht, en dat is in de verslagperiode gehandhaafd. In regulier overleg met medewerkers van de juridische faculteit en de bibliotheek van het Sanders Instituut kwam het aanschafbeleid voor rechten regelmatig aan de orde.

Op het gebied van internet participeerde de vakreferent rechten actief in het project Juridische Internet Bibliotheek (JIB) door middel van het aanleveren van internetbronnen, met name op de rechtsgebieden rechtspleging, rechterlijke organisatie, burgerlijk procesrecht, gezondheidsrecht en vervoersrecht. Het verkrijgen van deze gegevens geschiedde in nauwe samenwerking met de juridische faculteit.

Sociale Wetenschappen

In 2004 is de actualisering van de collecties in de studiezalen voor sociale wetenschappen en voor beleid en management in de gezondheidszorg afgerond. Dit was een van de verzoeken die uit een eerder gebruikersonderzoek door meerdere studenten naar voren is gebracht.

Uit de nalatenschap van prof. J. Langeveld, emeritus hoogleraar FSW, heeft de UB een schenking ontvangen.

Dienstverlening

Het studielandschap voor psychologie heeft inmiddels een min of meer vaste vorm gekregen. Om tegemoet te komen aan de informatiebehoeften in met name de eerste twee jaren van de studie is op de eerste verdieping van de UB een studiezaal ingericht. Deze bevat een twintigtal exemplaren van de boeken die in alle blokken worden gebruikt. Een aantal tafels en stoelen is inmiddels naar andere ruimten in de UB verhuisd, op last van de brandweer. Voor het derde en vierde jaar zijn voorzieningen toegevoegd aan de algemene Studiezaal Sociale Wetenschappen. Verder is in overleg met FSW een extra kopieerapparaat geplaatst op de eerste etage.

Geschiedenis en Kunstwetenschappen

Vooraf ten behoeve van enkele grotere onderzoeks- en onderwijsprojecten is veel geïnvesteerd in informatiebronnen. Deze projecten zijn: Media- en Journalistiek, Geschiedenisonderwijs en Nationale Identiteit, Indiërs buiten India en Vergelijkingen Cultuurbeleid Europa. In 2004 zijn, in vergelijking met voorgaande jaren, meer boeken, tijdschriften, microfilms en databases aangeschaft.

Filosofie

In de zomer van 2004 is de Faculteit Wijsbegeerte verhuisd van haar onderkomen aan de Oostmaaslaan naar de hoogbouw van Woudestein (H 5). De faculteitsbibliotheek werd daardoor overbodig. Een gedeelte van die collectie is opgenomen in de UB en kan worden geleend. Een ander gedeelte is ontduddeld en opgeruimd. Op de faculteit staat alleen nog een kast met naslagwerken en woordenboeken, uitsluitend bestemd voor medewerkers.

Schenken

Een zeer grote schenking van 2004 betrof de bibliotheek van het Economisch Instituut voor de Middenstand (EIM). Andere institutionele geschenken waren de bibliotheek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), materiaal van de Gemeentebibliotheek Rotterdam en de collectie oude drukken van de Medische Bibliotheek. Van particulieren ontving de UB collecties op de gebieden wetenschapsgeschiedenis, strategische studies en sociale wetenschappen.

Ook dit jaar zijn weer enkele oude drukken van de Albertinum bibliotheek doorgestuurd naar de Koninklijke Bibliotheek en de Leidse UB. Deze laatste instelling ontving van ons ook een manuscriptcollegedictaat uit de 19de-eeuw. De kaartencollectie van het vroegere Economisch Geografisch Instituut is ondergebracht bij de Universiteit van Amsterdam, zij het dat een deel van de Rotterdamse kaarten door het Rotterdamse Gemeentearchief bewaard worden. Een laatste schenking door de UB betrof twintig dozen nieuwe dissertaties die aan een universiteit in Irak zijn geschonken door de bemiddeling van een hulporganisatie.

Van de diverse uit schenkingen overgebleven doubletten zijn ook dit jaar weer vele nieuwe boeken gekocht, met name afgeprijsde titels van Amerikaanse University Presses. Het betrof dit jaar titels op alle vakgebieden die door de UB gecollectieerd worden.

De balies

Medio 2004 is begonnen met de realisatie van een nieuwe informatiebalie bij de ingang van de UB. Dit moest een gebruikersvriendelijke, uitnodigende plek worden waar alle informatievragen snel en efficiënt konden worden afgehandeld. Over de opzet van de nieuwe balie, een ruime, halfronde voorziening waarachter twee baliemedewerkers goed aanspreekbaar zijn voor gebruikers, is veel overleg gevoerd. De balie is net niet meer in het verslagjaar, maar wel in januari 2005 opgebouwd.

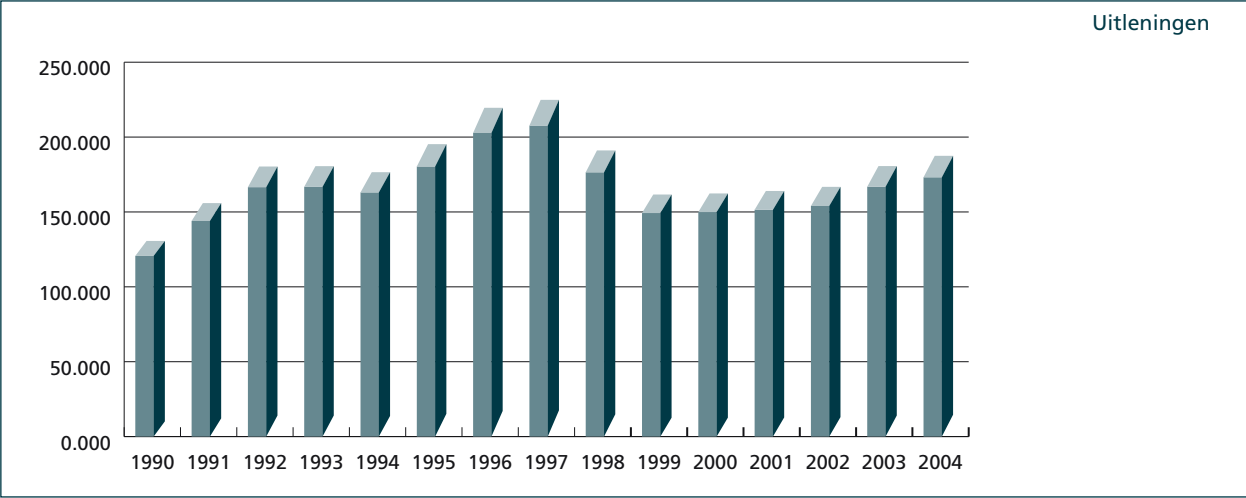
In de oude situatie waren de medewerkers van de afdeling Gebruikersondersteuning werkzaam achter de verschillende informatiebalies in de bibliotheek, wat doorwerken ernstig bemoeilijkt en bovendien een slechte basis was voor samenwerking. Voor de huisvesting van deze medewerkers zijn eind 2004 in de algemene studiezaal twee kamers – backoffices – gerealiseerd. Hier kan het personeel beheerswerk verrichten, uitgebreidere inhoudelijke vragen behandelen en nieuwe vormen van dienstverlening ontwikkelen en inrichten. In deze ruimten heeft iedere medewerker een werkplek. De procedures voor de samenwerking tussen balies en backoffices zijn eind 2004 gemaakt en worden in het eerste kwartaal van 2005 ingevoerd.

Zolang nieuwe technologische middelen, zoals e-mail en (mobiele) telefoon, nog in opkomst waren werd het merendeel van de vragen in persoon gesteld aan één van de informatiebalies, die door de afdeling Gebruikersondersteuning werden bemand. Toen het aantal vragen per e-mail toenam, heeft de afdeling Documentlevering een zogenaamde ‘virtuele balie’ opgezet, waar telefonische-, fax- en e-mailvragen werden afgehandeld. De persoonlijk gestelde vragen werden nog steeds bij de informatiebalies afgehandeld.

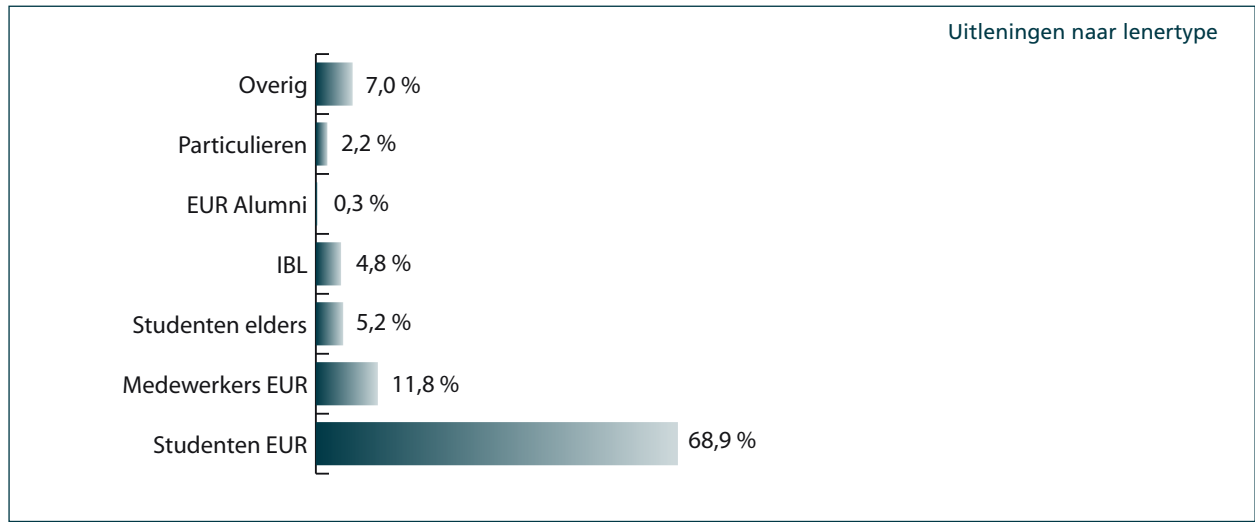
Allang bestond de wens de afdelingen Documentlevering en Gebruikersondersteuning nauwer te laten samenwerken aan de ontvangst van alle vragen en verzoeken van de gebruikers van de UB. In concreto zouden de virtuele balie en informatiebalie in wisselende bezetting door beide afdelingen worden bemand. Die wens is in de loop van 2004 verder ontwikkeld.

Documentlevering

Het aantal uitleningen is ten opzichte van vorig jaar met 3,8% toegenomen (grafiek 1). Medewerkers en studenten van de EUR bepaalden samen voor 80,7% het uitleencijfer (grafiek 2). Overige leners waren gasten van de universiteit, leners van het Rotterdamsch Leeskabinet en de interne afdelingen.

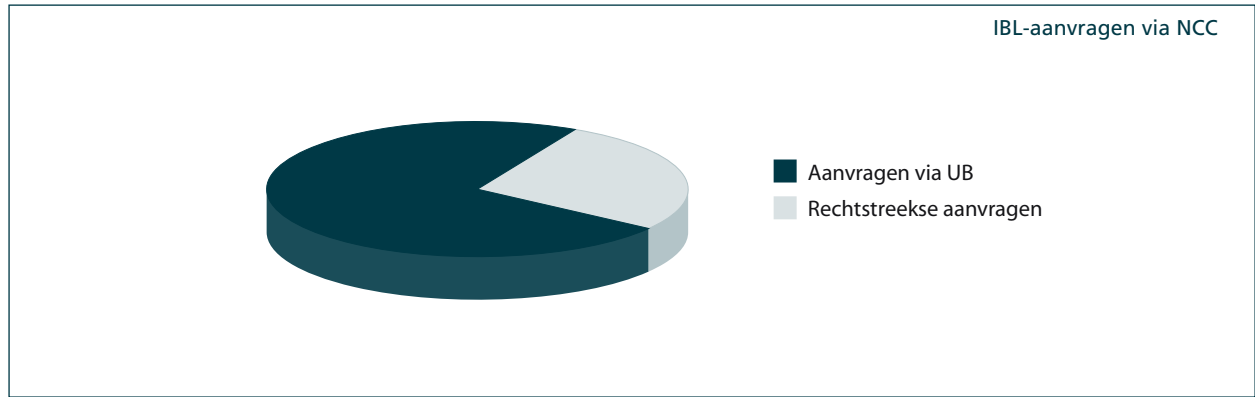

Grafiek > 1

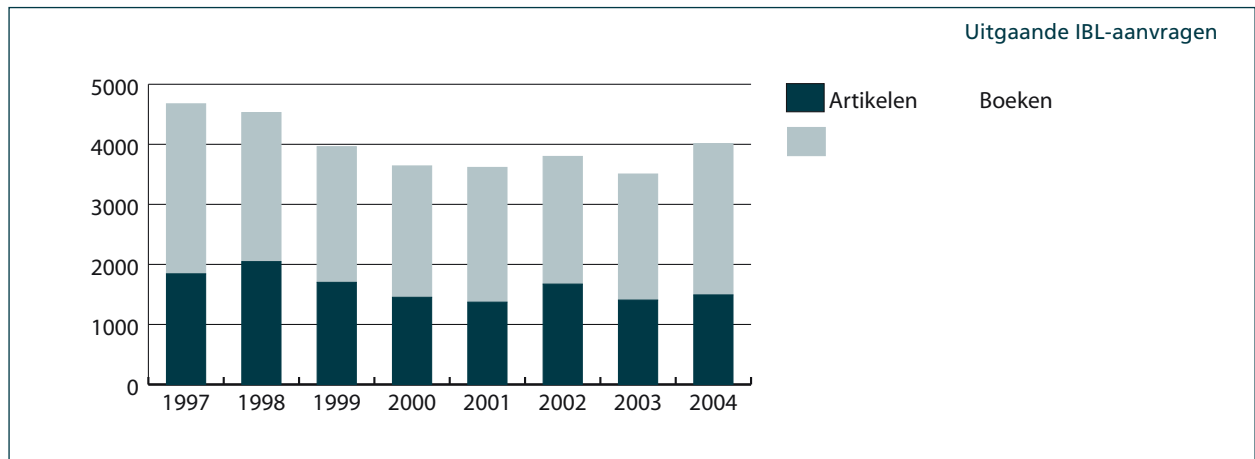

Grafiek > 2

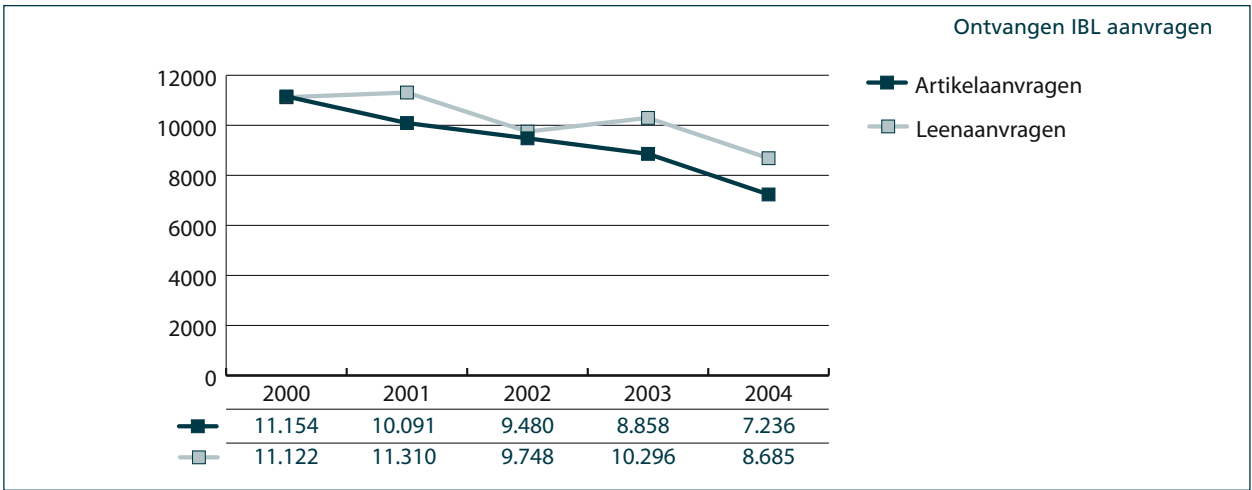
Dat het ibl-account, waarmee leners zelf via internet publicaties van elders kunnen aanvragen, een behoorlijke bekendheid geniet is af te lezen aan het gebruik ervan. In 2004 werd 73,1% van alle interbibliothecaire aanvragen met behulp van een ibl-account ingediend (grafiek 3). Het totaal aantal aanvragen aan andere bibliotheken was, in tegenstelling tot de landelijke trend, iets toegenomen (grafiek 4). Het aantal door de UB ontvangen aanvragen van andere bibliotheken is met 17% gedaald ten opzichte van 2003 (grafiek 5).

Grafiek > 3

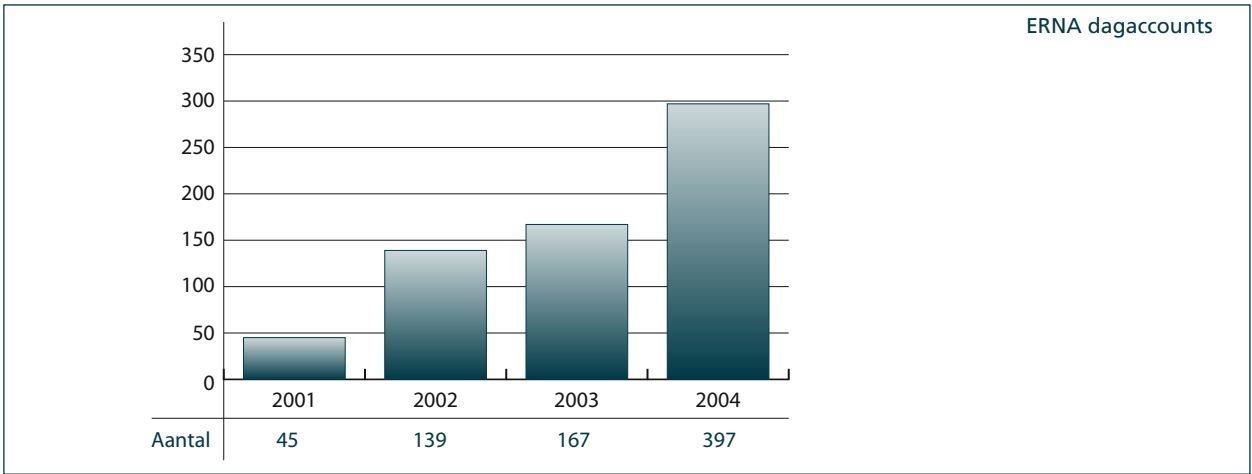

Grafiek > 4

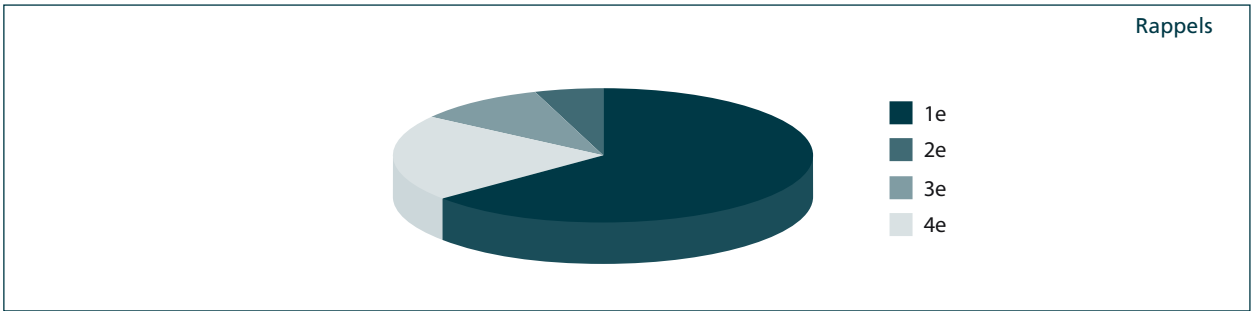
Grafiek > 5

Externe gebruikers maakten in toenemende mate gebruik van het 'walk-in-use' ERNA-account, mogelijk als gevolg van het stijgende aanbod aan elektronische tijdschriften en het afnemende aanbod aan papieren tijdschriften. Eind 2004 waren er 41 valide ERNA-accounts – abonnementen – voor externen (grafiek 6).

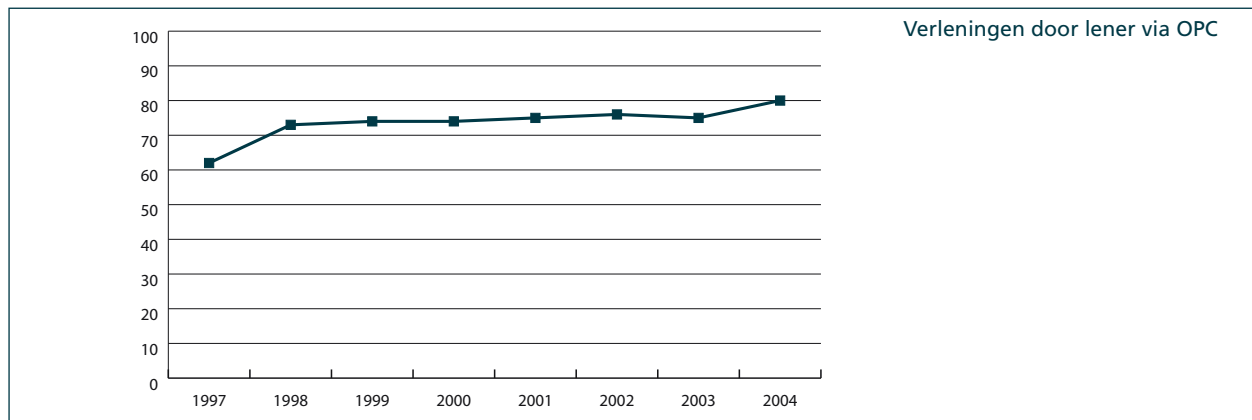

Grafiek > 6

Na een proefperiode van een jaar is de UB in september 2004 zo goed als volledig overgegaan op berichten – zoals rappels – per e-mail in plaats van per post. Het voornemen is om per september 2005 hiervoor alleen het door de EUR verstrekte e-mailadres te gaan gebruiken. Studenten en medewerkers van de EUR kunnen dan geen e-mailadres naar eigen voorkeur meer opgeven zoals nu. De voordelen van elektronische berichten zijn evident. De lener wordt sneller geïnformeerd over uitleningen en gereed staande boeken. Voor de UB betekent het een besparing op verzendkosten en drukwerk (grafiek 7).

Grafiek > 7

Grafiek > 8

De zelfredzaamheid van de lener beperkte zich niet tot het 'zelf' indienen van interbibliothecaire aanvragen. Het percentage leners dat zelf via de online publiekscatalogus boeken verlengt steeg naar 80% (grafiek 8).

Gebruikersondersteuning

De afdeling Gebruikersondersteuning (GOS) heeft in het jaar 2004 een cultuurverandering ingezet. Werden tot dat moment de contacten met gebruikers in aanzienlijke mate via publieksbalies onderhouden, in dat jaar werden naast de balies 'backoffices' gebouwd. Daar kan de afdeling, in nauwe samenwerking met vakreferenten en bibliotheektechnische afdelingen, de gebruiker beter van dienst zijn. Hiervoor was het noodzakelijk een heldere visie te formuleren op de verhouding tussen front-office-taken, zoals die aan de balies werden verricht, en de ondersteuning via de balies door de eigen GOS-medewerkers.

Hoewel het beheer van de collecties in de studiezalen een taak van het GOS bleef, werd een meer themagerichte werkwijze ingezet, waardoor meer medewerkers inhoudelijk aan een themagebied konden werken. Communicatiestromen en afstemming van taken en procedures moesten in dat licht opnieuw aan de orde komen. Deze ontwikkeling liep door tot ver in 2005.

In het kader van die cultuurverandering past ook een verdere uitwerking van de samenwerking met de afdeling Documentlevering aan zowel de Informatiebalie als aan de Virtuele Balie. Ook hier moest een traject van inwerken, vaststellen van procedures en uitwisselen van informatie worden ingezet, dat tot in 2005 doorliep. Deze structurele veranderingen hebben een forse claim gelegd op de capaciteit van de afdeling, die door ziektes en zwangerschappen de facto sterk was verminderd.

Uiteraard bleef één van de hoofdtaken van de afdeling het ondersteunen van bibliotheekgebruikers bij het zoeken en vinden van informatie in papieren en digitale vorm. De afdeling GOS verzorgt informatie over de meer dan 200 digitale bronnen van de UB en helpt bij het zoeken in ingewikkelde databanken, zoals Thomson en Datastream, waarvan door studenten frequent gebruik wordt gemaakt. Waar nodig schreven medewerkers gebruikershandleidingen die via het intranet beschikbaar werden gesteld. Daarnaast verleende de afdeling assistentie bij het gebruik van traditionele media als catalogi, microfiches en tijdschriften. Er bleef een toenemende druk op de mediatheek, waar het aantal geavanceerde studieplaatsen steeds minder aan de vraag voldoet.

Vanuit de 'backoffices' is de nauwe samenwerking met vakreferenten bij de bevordering van de informatievaardigheden van studenten verder uitgebouwd. Zo zijn domein- of disciplinespecifieke instructies voor EUR studenten en medewerkers ontwikkeld. GOS-medewerkers zijn betrokken geweest bij de rondleidingen en instructies aan grote aantallen, voornamelijk eerstejaars studenten in de UB en op andere locaties op de Woudesteincampus. In 2004 zijn 172 bibliotheekinstructies gegeven en 156 rondleidingen verzorgd. Dit is meer dan een verdubbeling vergeleken met vorig jaar (bijlage 2, tabel 2). Van de feitelijke instructies, die door de vakreferenten werden gegeven, lag de voorbereiding en ondersteuning van de praktijkgedeelten bij de afdeling GOS. Ook de rondleidingen werden door de afdeling GOS verzorgd.

Om de instructies beter te kunnen plannen is voor enkele vakgebieden een instrument ontwikkeld, waarmee geïnteresseerden zich per e-mail konden aanmelden. In 2005 zal dit instrument voor meer vakgebieden kunnen worden gebruikt.

Vakreferenten

Naast collectievorming verzorgen de vakreferenten ook colleges informatievaardigheden voor hun faculteiten. Dit loopt uit van hoorcolleges voor grote groepen studenten tot practica voor groepen van gemiddeld 25 studenten. Voor sommige vakreferenten gaat hier steeds meer tijd in zitten omdat er in alle studiejaren steeds meer vraag is naar dit soort instructies. Afgelopen jaar hebben zij weer nieuwe cursussen in Blackboard ontwikkeld. Een aantal vakreferenten heeft tevens rondleidingen en instructies in de UB gegeven.

De vakreferenten onderhielden nauwe contacten met de faculteiten. Terugkerende onderwerpen zijn het collectiebeleid en de elektronische informatiebronnen, de inbedding van de instructies Informatievaardigheden in het onderwijscurriculum en overige bibliotheekpractica. Op aanvraag gaven de vakreferenten demonstraties over het gebruik van bepaalde databanken aan specifieke doelgroepen.

De vakreferenten behandelden ook informatievragen die vanuit de faculteiten kwamen of die niet afdoende beantwoord konden worden door de informatie-intermediairs van de afdeling GOS.

Algemeen

Voor de algemene collectie is een begin gemaakt met de sanering van de Studiezaal Algemeen en Bibliografieën. Verouderd materiaal is verwijderd of in het magazijn geplaatst. Daarvoor in de plaats is nieuw materiaal aangeschaft, waar mogelijk digitaal. De referentiebibliotheek kan daardoor in het komende jaar aanzienlijk worden geactualiseerd.

Bedrijfskunde

Ten behoeve van de dagstudenten en de parttime studenten bedrijfskunde is een geheel nieuwe bibliotheekintroductie opgezet. Deze bevat een elektronische hand-out, een programma voor een feitelijke demonstratie catalogus- en databasezoeken, een bibliotheekrondleiding en opdrachten. Het geheel is een samenwerkingsproduct van de UB (vakreferent en GOS) en de faculteit bedrijfskunde.

De studenten International Business Administration zijn geïnstrueerd in het gebruik van de module informatievaardigheden en een groep masterscriptanten Business Society Management heeft een oprissessie catalogi- en databasezoeken gekregen. De bachelorscriptanten gebruikten voor het eerst de informatievaardighedenmodule.

In de totstandkoming van een nieuwe editie van de studievevaardighedenbundel 'Skill Sheets' (Van Tulder) heeft de UB een adviserende rol gespeeld, dit met name ten aanzien van het gebruik van elektronische bronnen bij het maken van werkstukken.

Economie

In de faculteit economie is dit jaar veel veranderd. Het contact met de faculteit heeft zich toegespitst op het bibliotheekpracticum en het geven van het variant vak voor zo'n 400 studenten. Verder was er een licht dalend aantal tweedelijns vragen, in toenemende mate via e-mail.

Voor de faculteit economie nemen de instructies steeds meer tijd in beslag. In 2004 is gestart met een nieuwe instructie, specifiek voor fiscaal economen. Ook hebben de MEL-studenten dit jaar een rondleiding gekregen. De instructie voor bachelor studenten economie wordt voortaan beloond met 1 studiepunten. Voor het traditionele bibliotheekpracticum is een elektronisch reserveringssysteem opgezet.

Ondersteunende diensten

Geschiedenis en Kunstwetenschappen

In 2004 werden verschillende instructies gegeven aan bachelor- en masterstudenten.

Rechten

Het contact met de juridische faculteit en de bibliotheekmedewerkers van het Sanders Instituut was goed. De vakreferent rechten voerde regelmatig overleg met hoogleraren en wetenschappelijk medewerkers van verschillende secties aangaande het collectiebeleid van de UB en het aanbod van elektronische informatiebronnen.

De vakreferent rechten participeerde in het juridisch onderwijs, in de cursus Oefenrechtbank Rotterdam. Net als voorgaande jaren werden hoorcolleges gegeven over het zoeken naar juridische informatiebronnen.

De Juridische Faculteit deed regelmatig een verzoek om voor studenten specifieke instructies voor juridische informatiebronnen te verzorgen. Ook werden, in samenwerking met de afdeling GOS, rondleidingen en instructies gegeven voor buitenlandse LLM-studenten. De studenten belastingrecht kregen een college over juridische informatiebronnen op het gebied van nationaal en internationaal belastingrecht.

In aansluiting op de nauwe samenwerking tussen de Rechtbank en de Juridische Faculteit heeft de rechtbank contact gezocht met de UB om te bekijken hoe de UB de bibliotheek van de Rechtbank Rotterdam kan helpen.

Sociale Wetenschappen en iBMG

In verband met de sterke groei van medewerkers voor psychologie is, samen met het Infodoc van de FSW, een introductiebijeenkomst georganiseerd om nieuwe medewerkers kennis te laten maken met de diensten van de UB en het Infodoc. Daarnaast is gestart met de introductie van de 'leerlijn informatievaardigheden'. Door middel van gesprekken met diverse onderwijscoördinatoren van de opleidingen binnen de FSW en iBMG is gewerkt aan verdere inbedding van cursussen informatievaardigheden in het curriculum van de opleidingen.

Het studielandschap voor psychologie heeft inmiddels een min of meer vaste vorm gekregen. Om tegemoet te komen aan de informatiebehoeften in met name de eerste twee jaren van de studie is op de eerste verdieping van de UB een studiezaal ingericht. Deze bevat een twintigtal exemplaren van de boeken die in alle blokken worden gebruikt. Een aantal tafels en stoelen is inmiddels naar andere ruimten in de UB verhuisd, op last van de brandweer. Voor het derde en vierde jaar zijn voorzieningen toegevoegd aan de algemene Studiezaal Sociale Wetenschappen. Verder is in overleg met FSW een extra kopieerapparaat geplaatst op de eerste etage.

In overleg met contactpersonen van alle iBMG-secties is een startpagina speciaal voor iBMG-studenten ontwikkeld. Deze startpagina is vanaf september 2004 online.

Documentverwerking

In 2004 is het aantal elektronische tijdschriftabonnementen tot 8.804 toegenomen (bijlage 2, tabel 4). Het aantal geslaagde 'downloads' van artikelen uit elektronische tijdschriften bedroeg in 2004 ruim 848.000. De UB telde eind 2004 ruim 7.500 online monografieën. Het up-to-date houden van deze bestanden vraagt een steeds grotere inspanning van de afdeling Documentverwerking.

Naast de dagelijkse werkzaamheden is ook veel aandacht uitgegaan naar het vastleggen van licentiegegevens in een licentiedatabase en zijn de gebruiksstatistieken van de online tijdschriften verder uitgebreid. Ook zijn in 2004 de voorbereidingen begonnen voor de ingebruikname van een nieuw bestelsysteem onder LBS4.

Informatisering en automatisering

Wegens het vertrek van het hoofd I&A naar het Directoraat Informatisering en Automatisering en het niet tijdig kunnen vervullen van de ontstane vacature heeft de afdeling I&A van de UB het gehele verslagjaar met een personele onderbezetting moeten fungeren. Dat heeft de uitvoering van een aantal taken onder druk gezet, maar neemt niet weg dat er, naast de reguliere taken, toch nog een aantal bijzondere zaken tot uitvoering en afronding zijn gebracht.

Met het gereedkomen van EURnetII, eind 2003, werd het in 2004 mogelijk een aantal voorzieningen uit te breiden. Het aantal beschikbare werkstations in de elektronische studiezaal werd met 16 PC's uitgebreid. Ook werd een instructieruimte in gebruik genomen waar 12 werkstations staan en een instructeurs-PC. Alle aan het netwerk gekoppelde voorzieningen in de Universiteitsbibliotheek zijn in 2004 overgezet naar de nieuwe EURnetII standaard. Deze hele operatie heeft enkele maanden in beslag genomen.

Het project voor de overgang van het Lokaal Bibliotheek Systeem (LBS), van LBS3 naar LBS4, heeft in 2004 voortgang gevonden maar kon door diverse omstandigheden nog niet worden afgerond. De planning is dat dit project medio 2005 zal worden afgerond.

Met de komst van LBS4 werd het noodzakelijk het interfaceprogramma tussen het LBS en de Randriever aan te passen. Hier is in 2004 een begin mee gemaakt. Randriever is het systeem dat een deel van de boeken in het gesloten magazijn opslaat. Door middel van re-filebanden en pullbanden worden kleine containers met boeken respectievelijk opgeslagen en opgehaald. De besturing van de re-filebanden is getest en gerenoveerd. De resultaten waren dermate bevredigend dat eenzelfde project in gang is gezet voor de pull-bandenbesturing zodat (medio 2005) de besturing van de Console, de bedieningstafel en transportbanden bij het uitleenbureau gerenoveerd kunnen worden.

In 2004 is een nieuwe server ingericht en in gebruik genomen voor DSpace. Daarnaast zijn er test servers ingericht voor Collexis en LiveLink. Voor de medewerkers werd een nieuwe Novell server ingericht en in productie genomen. Tevens is begonnen met het opzetten van een project om alle werkstations voor de medewerkers te vervangen. Deze werkstations waren aan vervanging toe en om LBS4 in gebruik te kunnen nemen is het noodzakelijk om over zwaardere werkstations te kunnen beschikken.

Binderij

Het aantal per jaar door de Binderij verzorgde boek- en tijdschriftbanden bleef stabiel rond de 5.700, ondanks annulering van een aantal abonnementen op papieren tijdschriften. De samenstelling van de verwerkte titels kan verschillen. In 2004 zijn weer meer tijdschriften gebonden voor het Rotterdamsch Leeskabinet. Ook zijn meer kranten gebonden dan in 2003. Tussendoor werden oude verzamelingen 'Handelingen' heringebonden, die door intensief gebruik zodanig uit de band lagen dat ze vrijwel niet meer bruikbaar waren.

Projecten

Public Relations

Nieuws van de UB werd maandelijks in de nieuwsbrief op de website geplaatst. Zonodig werden tussentijds extra berichten toegevoegd. De meer huishoudelijke mededelingen werden eveneens geplaatst op de servicepagina's van Erasmus Magazine. Groter nieuws, zoals de opening van de EURLib-website en het verkrijgen van een aantal subsidies via de Stichting SURF, werd door middel van persberichten aangeleverd aan Erasmus Magazine en andere publicaties binnen de EUR.

De UB nam voor de zesde keer deel aan de Eurekamarkt. Onder het motto 'De Universiteitsbibliotheek: het geheugen van de EUR', speelden de eerstejaars studenten memory, gemaakt van foto's van de UB. De winnaar kreeg een memory-stick. Er was veel belangstelling voor de stand. Het doel om naamsbekendheid te krijgen en nieuwe studenten nieuwsgierig te maken naar de bibliotheek is dan ook behaald.

In 2004 is een aantal folders geactualiseerd en herdrukt: *Praktische informatie*, *Uitleeninformatie*, *Practical information en Information for borrowers*.

Speciale acties werden opgezet voor de opening van de EURLib-website en de verbouwing van de balies. Voor de EURLib-website werd een feestelijke opening georganiseerd met een borrel, ballonnen en flyers. Tijdens de verbouwing werden, op de dagen dat de meeste geluidsoverlast werd veroorzaakt, oordopjes uitgedeeld. Communicatiekanalen die onder andere gebruikt zijn voor dit soort acties zijn nieuws op de UB-website, nieuws op de EUR-website, Erasmus Magazine, faculteitsbladen, de lichtkrant boven de ingang van de UB en e-mailberichten naar specifieke doelgroepen.

Door medewerkers van de UB wordt regelmatig gevraagd om communicatieadvies. Meestal gaat het om het redigeren van teksten, maar soms ook om advies bij het bekendmaken van nieuws of nieuwe procedures.

Elektronisch publiceren

In 2004 groeide het aantal full-text publicaties in de repository van de EUR gestaag tot ruim 1.400. Dat is meer dan de wereldwijd gemiddelde vulling van Institutional Repositories van 1.250, maar afgezet tegen de circa 5.000 wetenschappelijke publicaties die jaarlijks door EUR medewerkers worden gepubliceerd is dat niet veel. Vulling van de repository zal ook in 2005 de hoogste prioriteit moeten krijgen.

Naast Henk Ellermann, projectleider, bestond het EEPI-team uit Jasper van den Bosch (technisch specialist), Peter van Huisstede (technisch specialist, met ingang van 1 april) en een aantal studentassistenten (Nathalie Venema, Bernadijn van Acker).

Onder de papaplu van DARE werd deelgenomen aan een aantal projecten. P-web is een programma dat gebruikt kan worden om conference proceedings, waarvan de full-text en metadata in de repository zijn opgeslagen, via een web-interface aan te bieden. P-web werd in 2004 afgerond. De EUR is penvoerder van het DARE-project ELJ (Electronic Learning Journal), dat binnen de UB onder het EURLib project 'Elektronisch publiceren door studenten' valt, maar tevens de vulling van de repository tot doel heeft.

Eind 2004 ging het DARE-project Keur der Wetenschap van start. Alle Nederlandse Universiteiten zullen het complete werk van enkele van hun meest vooraanstaande wetenschappers elektronisch beschikbaar stellen middels de institutionele repositories. Op een speciale website zal DARE het werk van deze wetenschappers publiceren.

Twee jaar geleden werd besloten dat promovendi aan de EUR een elektronische versie van hun dissertatie voor opname in de repository beschikbaar moeten stellen. Eind 2004 werd dit besluit daadwerkelijk van kracht door de publicatie van een aangepast Promotiereglement waarin deze bepaling is opgenomen. In de laatste maanden van 2004 werd in nauw overleg met de Pedel van de universiteit gewerkt aan het vaststellen van de procedures en teksten die de uitvoering moeten verzekeren. Een en ander betekent dat in 2005 een groeiende stroom elektronische dissertaties in de repository zal worden opgenomen.

Tenslotte werd in 2004 de zogenaamde EPS-website in gebruik genomen (<http://eps.eur.nl/>). Op deze website wordt de inhoud van de institutionele repository van de EUR op flexibele wijze ontsloten. Tevens stelt de software, die voor deze website werd ontwikkeld, EEPI in staat om allerlei diensten te ontwikkelen op basis van de inhoud van de institutionele repository: persoonlijke webpagina's voor wetenschappers, pagina's voor speciale projecten, etc.

In opdracht van de UB stelde Holland Consulting Group (HCG) het businessplan "digital Erasmus Academic Repository" (dEAR) op. Daarin worden achtergronden, doelstellingen en uitgangspunten en strategie beschreven om het project EEPI om te vormen tot een structurele unit binnen de EUR, bij voorkeur geplaatst binnen de UB. De nieuwe unit zou zich moeten richten op het elektronisch publiceren en archiveren van wetenschappelijke publicaties van EUR medewerkers. Het rapport werd aangeboden aan het CvB en vormde tevens de basis voor gesprekken met alle faculteiten. Eind 2004 besloot het CvB om het voorstel voor het vormen van zo'n unit binnen de UB te steunen. Daarvoor werd door het CvB, de UB en de faculteiten een structurele financiering opgezet die zal ingaan in 2005.

Digitale Bibliotheek: EURLib

Management & Communicatie

Het project Digitale Bibliotheek / EURLib, dat zijn aanvang had in 2002, leverde ook in 2004, door middel van ICT-gerelateerde activiteiten, een bijdrage aan de universitaire onderwijsvernieuwing. EURLib kent vier deelprojecten: informatievaardigheden, elektronische leermiddelen, informatieportals en elektronisch publiceren voor studenten.

Om een breed publiek in detail te informeren over de verschillende EURLib-activiteiten is de website www.eurlib.nl ontwikkeld. De website, in het Nederlands en Engels, benadrukt het belang van innovatieve dienstenontwikkeling, vanuit de UB, voor het academisch onderwijs. De website is nog in opbouw; in 2005 zal het informatieaanbod aanzienlijk groeien.

Naast www.eurlib.nl (de publieksgerichte website) is ook een Extranet gecreëerd: <http://extranet.eurlib.nl>. Dit extranet ondersteunt de betrokkenen bij de verschillende deelprojecten door online projectmanagement mogelijk te maken en biedt de volgende faciliteiten:

- de mogelijkheid tot het creëren van online werkpakketten;
- de mogelijkheid tot het onderhouden en inzien van een uitgebreide contactendatabase van in- en externe deelnemers aan het project;
- de mogelijkheid tot het opvragen en uitdraaien van overzichten inzake uren- en kostendeclaraties.

EURLib-1: Informatievaardigheden

Momenteel biedt de UB acht cursussen voor studenten via het programma Blackboard. Het optimaliseren van het onderhoud van deze digitale cursussen was voor de UB een prioriteit. Onderzoek naar nieuwe mogelijkheden werd gedaan in het kader van de HIVE-pilot, gebruikmakend van de cursussen van de Faculteit Sociale Wetenschappen. Doel van dit experiment was en is om alle onderdelen van de verschillende cursussen separaat op te slaan in één database, waarbinnen het onderhoud van de onderdelen minder tijd kost, en van waaruit nieuwe opleidingsspecifieke varianten gemakkelijk kunnen worden samengesteld. In 2005 zal over de resultaten nader worden gerapporteerd.

Ook het inbedden van cursussen Informatievaardigheden binnen de diverse opleidingen had grote aandacht. Hiervoor is overlegd met faculteitsfunctionarissen en docenten binnen de EUR en daarbuiten. Het beschrijven van nieuwe strategieën op dit terrein – kernwoord: ‘leerlijnen’ – verliep mede via de UB.

EURLib-2: Elektronische leermiddelen

De UB organiseerde, in samenwerking met het Onderwijs Expertise Centrum Rotterdam (OECR), een experiment met het Learning Content Management Systeem ‘HIVE’. Dit programma creëert een beheersomgeving voor educatieve content, gebaseerd op een aan Blackboard gekoppeld centraal opslagsysteem.

HIVE werd gevuld met leermaterialen, gemaakt door EUR-docenten en met referenties naar producten van partnerinstellingen, bibliotheken en commerciële uitgeverijen. Daarbij kan het gaan om complete cursussen, om bronnenseries, maar ook om ‘leerobjecten’: fragmenten die specifiek bedoeld zijn voor hergebruik.

De UB ziet het opzetten en beheren van een EUR-brede onderwijsrepository als potentiële nieuwe taak. Na rapportage vanuit de HIVE-pilot beslist het CvB medio 2005 over de uiteindelijke te volgen koers.

De HIVE-beheerders en gebruikers hebben ter voorbereiding op het experiment een één- of meerdaagse training gevolgd. In 2004 werd de hosting van HIVE verzorgd door DTO-Delft. Vanaf januari 2005 neemt DIA de hosting over. De eindrapportage aan de Stuurgroep ICT wordt verwacht in april 2005.

EURLib-3: Informatieportals

Het totstandkomen van de iBMG-portal heeft veel overleg gevergd, maar het resultaat is goed. In het jaar 2005 zal een tweede portal (‘startpagina’), voor de Faculteit Rechtsgeleerdheid, worden ontwikkeld.

EURLib heeft tevens een financiële bijdrage geleverd aan een onderzoek van TICER (Universiteit Tilburg) naar het creëren van betere zoekfaciliteiten binnen i-Port. Via de UB is nu een zevental databanken simultaan doorzoekbaar. Het onderzoek van TICER zal ertoe leiden dat binnenkort een twintigtal databanken simultaan doorzoekbaar is en dat de vormgeving van I-port is aangepast aan die van de EUR-huisstijl.

Het leveren van een semantische zoekdienst wordt door de UB beschouwd als een potentiële uitbreiding van haar dienstengamma. Daarvoor zijn contacten gelegd met het bedrijf Collexis, dat een zoekmachine levert die aan de wensen en eisen van de UB tegemoet komt.

EURLib-4: Elektronisch publiceren voor studenten

Het bevorderen van de realisatie van een elektronisch tijdschrift voor studenten is onderdeel van de doelstelling binnen dit deelproject. Het proces heeft in 2004 een nieuwe impuls gekregen door de goedkeuring van SURF voor het plan ‘Electronic Learning Journal (ELJ)’. Binnen dit plan fungeert EURLib als partner binnen het EUR-aandeel in ELJ.

Het project Electronic Learning Journal beoogt middelen te ontwikkelen waarmee wetenschappelijk elektronisch publiceren een vaste plaats inneemt binnen het wetenschappelijk onderwijs. Het project ELJ is een samenwerkingsverband van SURF, de Erasmus Universiteit Rotterdam (dEAR en EURLib), de Universiteit van Tilburg, de Rijksuniversiteit Utrecht en de Humboldt Universität Berlin. De EUR treedt op als penvoerder. Voor het realiseren van ELJ is een aparte projectleider aangetrokken.

Een uitgebreid jaarverslag van het project *Digitale Bibliotheek / EURLib* is verkrijgbaar bij dhr. drs. J.A.G. Jüngen (jungen@ubib.eur.nl) of mevr. drs. E. Mantel (mantel@ubib.eur.nl).

Internet

Het onderhoud van de UB-Website en het actualiseren van de inhoud is een belangrijk aandachtspunt voor de UB-Webredactie geweest. Met betrekking tot de techniek heeft de redactie veel last ondervonden van het niet goed functioneren van het Contentmanagementsysteem (CMS) ZOPE/Silva. Belangrijkste problemen vormden de traagheid van het systeem en het feit dat de website regelmatig niet bereikbaar was.

Dankzij upgrades is het CMS nu stabiel en de website sneller. Helaas is de gebruikersvriendelijkheid van het CMS er niet op vooruit gegaan, wat vooral voor de redactieleden veel problemen heeft opgeleverd. Omdat de gewenste functionaliteiten niet in het huidige CMS gerealiseerd kunnen worden is besloten om in 2005 uit te zien naar een nieuw CMS. Als gevolg hiervan zijn de geplande structuurwijzigingen en de aanpassingen in de vormgeving van de website in 2004 niet gerealiseerd.

Op de website is een aantal nieuwe elementen toegevoegd, zoals de alfabetische verklarende woordenlijst, het reserveringssysteem voor Datastream en voor instructies, een handleiding voor Endnote met een overzicht van importfilters, homepages van vakreferenten, startpagina’s van Economie/Bedrijfskunde, Psychologie en iBMG en een aantal nieuwe formulieren onder de Virtuele Balie. Daarnaast is een aanzet gegeven tot het opnieuw vertalen van de gehele Nederlandse website naar het Engels; dit zal in het eerste kwartaal van 2005 gereed zijn.

Overige bibliotheken

Intranet

Na het Intranet-gebruikersonderzoek van 2003 heeft de werkgroep Intranet in 2004 een aantal systemen bekeken en beoordeeld. Besloten is een pilot van een halfjaar in te richten met Livelink van Open Text. Dit systeem is door een twintigtal UB-medewerkers getest en in de dagelijkse werkzaamheden ingezet. De uitkomst van deze pilot – die in oktober afliep – is een positief advies van de werkgroep Intranet aan het MT om Livelink te implementeren als Intranetsysteem voor de UB.

Livelink is een zeer uitgebreid systeem dat zeer gebruikersvriendelijk is en onder andere ingezet kan worden om documenten te delen, virtuele projectgroepen in te richten en workflows aan te maken.

Research in Semantic Scholarly Publishing

RSSP is een door de Stichting Trustfonds EUR gesubsidieerd onderzoeksproject dat zich richt op de ontwikkeling van een semantisch wetenschappelijk publiceermiddel. Het doel van dit onderzoek is een elektronische publicatieomgeving te creëren, die – in plaats van statisch en lineair – dynamisch en meerdimensionaal is en cognitieve en semantische relatiepatronen zichtbaar maakt. In het verslagjaar heeft de nadruk gelegen op twee deelprojecten.

1. In samenwerking met de groep Economie en Informatica (FEW) wordt een semi-geautomatiseerd thesaurusverrijkingsproces ontwikkeld. Rijke thesauri op verschillende vakgebieden zijn nodig voor de verdere ontwikkeling van ontologieën waarmee betekenisvolle of semantische linkstructuren tussen publicatie-eenheden kunnen worden benoemd.
2. In samenwerking met het Knowledge Media Institute (Milton Keynes, UK) wordt een auteursinstrument ontwikkeld ten behoeve van The Ethics Reference Project (TERP) van prof. dr. J. van den Hoven (TU Delft). Dit project behelst de opzet van een Online Encyclopedia of Applied Ethics, dat een dynamisch en semantisch opgezet standaardwerk moet worden op het gebied van de toegepaste ethiek.

Deelproject 1 zal in 2005 worden afgesloten met een prototype software voor het traceren van kandidaatconcepten voor de verrijking van thesauri en de beschrijving van het validatieproces van nieuw op te nemen concepten en hun onderlinge relaties door experts.

Deelproject 2 heeft een demonstratiemodel opgeleverd van een auteursinstrument voor het schrijven van semantische publicaties, waarbij als voorbeeld de ethiek van de informatietechnologie is genomen.

Medische Bibliotheek Erasmus MC

Voor de Medische Bibliotheek (MB) was de feestelijke opening en ingebruikname van de geheel verbouwde bibliotheek het hoogtepunt van 2004. De MB werd compleet gerenoveerd en opnieuw ingericht. Drie nieuwe studie- en leeszalen werden aantrekkelijk en efficiënt ingericht met in totaal 194 werkplekken, waarvan 30 voorzien van inplugpunten voor laptops.

In een nieuwe tijdschriftenzaal zijn alle gedrukte tijdschriften vanaf 1966 tot heden in open opstelling toegankelijk; de gedrukte tijdschriften van 1965 en ouder zijn met een vertraging van één werkdag uit depot op te vragen. Er is een nieuw Centrum voor Bibliografische Informatie ingericht met een helpdesk waar men terecht kan met vragen, o.a. op het gebied van literatuurzoeken. Daar staan 10 pc's voor het zoeken van informatie op internet en het raadplegen van digitale tijdschriften. De kantoorruimten zijn erachter geplaatst en geheel vernieuwd.

In landelijk verband hebben de acht academisch medische bibliotheken, verenigd in het CAMBIN, een gebruikersonderzoek laten uitvoeren. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn:

- De digitale bibliotheek is definitief doorgebroken. De gebruikers maken veel gebruik van de “digitale top-drie”: de bibliografische database PubMed (99%), elektronische tijdschriften (98%) en de website van de bibliotheek (85%).
- Alle onderzochte diensten scoorden voldoende op tevredenheid van de gebruikers (gemiddelde score boven de 3 op een 5-puntsschaal): de MB's zien geen aanknopingspunten voor verbetering van deze diensten.
- Een verbeterpunt betreft instructies in informatievaardigheden. De cursussen van de bibliotheek worden nog relatief weinig gebruikt.

Rotterdamsch Leeskabinet

De collectievorming is voornamelijk gericht op geschiedenis, kunst- en kunstgeschiedenis, Nederlandse en buitenlandse literatuur en literatuurgeschiedenis en godsdienst en beweegt zich daarnaast nog op andere vakgebieden zoals bijvoorbeeld wijsbegeerte. Zij vormt een goede aanvulling op de collectie van de UB.

Studenten en medewerkers van de EUR kunnen bij het Rotterdamsch Leeskabinet gratis lenen. De samenwerking tussen het Leeskabinet en de UB is goed. Op grond van afspraken zijn de beide collecties op elkaar afgestemd. Van de collectie boeken en periodieken werd frequent gebruik gemaakt, ook door de universitaire populatie.

Het jaar 2004 is voor het Leeskabinet gunstig verlopen. Het ledental is ongeveer gelijk gebleven; het aantal uitleningen liep iets terug.

Het Leeskabinet heeft op 26 mei op feestelijke wijze zijn 145-jarig bestaan gevierd met o.m. lezingen en de uitreiking van de Leeskabinetprijs aan de columnist Frits Abrahams. Ter gelegenheid van het lustrum heeft het Leeskabinet een mapje kaarten over de eigen historie uitgegeven en in ruime mate verspreid. Andere bijzondere activiteiten waren de Leeskabinet-lezingen en de zeer geslaagde tentoonstelling ‘Typografische thema's op Ex-libris: van schrijver tot lezer’.

Een uitgebreid jaarverslag van het Rotterdamsch Leeskabinet verschijnt medio 2005; het is te verkrijgen via kabinet@ubib.eur.nl (bijlage 2, tabellen 10, 11 en 12).

Bedrijven Informatie Centrum (BIC)

Het BIC is het lokale informatiecentrum voor medewerkers en studenten van de faculteit Bedrijfskunde. Per 1 januari 2004 kwam de bijdrage van de UB aan het BIC-budget te vervallen, zonder negatieve gevolgen voor het aanschafbeleid omdat het facultaire budget al in 2003 was verhoogd.

Personeel

Het jaar 2004 stond in het teken van verbeterde toegankelijkheid van de collectie. De boekencollectie is voorzien van een verbeterd systeem met betrekking tot de onderwerpsaanduiding op de planken. Ook de toegankelijkheid van de tijdschriftencollectie werd verbeterd.

De collectie afstudeerverslagen wordt veel gebruikt. Om ook hier de toegankelijkheid te verbeteren en tegemoet te komen aan de vragen van de studenten is in 2004 een nieuw ontsluitingssysteem opgezet dat met ingang van 1 januari 2005 gebruikt zal gaan worden.

In 2004 werd Datastream op één van de PC's geïnstalleerd zodat Bedrijfskundestudenten ook in het BIC deze databank kunnen gebruiken. Tevens werd een abonnement genomen op de databank "Marketing Researchbase" (Kluwer).

Medio 2005 zal het BIC verhuizen naar het nieuwe T-gebouw. Vooruitlopend op de verhuizing is begonnen met de sanering van de collectie. Als gevolg hiervan is aan de UB een aantal boeken geschonken.

Sanders Instituut

De juridische bibliotheek van het Sanders Instituut is er voor medewerkers en studenten van de faculteit der Rechtsgeleerdheid en heeft naast een collectie juridische informatie ook een aantal werkplekken voor (scriptie)studenten. Verder beschikt de bibliotheek over print- en kopieerfaciliteiten. Het merendeel van de collectie van het Sanders Instituut is bijna altijd beschikbaar omdat alleen medewerkers van de faculteit kunnen lenen. Tijdschriften en losbladige uitgaven kunnen uitsluitend ter plekke worden geraadpleegd.

De uitstraling van de bibliotheek is in 2004 vernieuwd. Zo zijn de rekken voorzien van panelen en is voor de Schuurman & Jordens en de overige naslagwerken een nieuw rek geplaatst. Hierin is tevens ruimte voor de garderobe opgenomen. De administratie is verfraaid en beter herkenbaar geworden.

In 2004 zijn ook de werkplekken in de studieruimte vernieuwd met nieuwe pc's, betere stoelen en scheidingswandjes. Het aantal pc's is uitgebreid van 8 tot 12 plus één catalogus-pc. Maar helaas is er nog steeds onvoldoende ruimte.

De aanschaf van literatuur voor de bibliotheek wordt afgestemd met de vakreferent Rechten van de UB om aanschaf van dubbele werken zoveel mogelijk te voorkomen. De samenwerking met de UB verliep goed en in de toekomst wordt deze plezierige samenwerking gecontinueerd.

Infodoc FSW

Het Infodoc is de handbibliotheek voor medewerkers van de faculteit der sociale wetenschappen. Studenten van de faculteit en derden kunnen publicaties alleen inzien en kopiëren. Medewerkers mogen publicaties ook lenen.

De collectie is afgestemd op het lopende onderzoek van de medewerkers. Met de vakreferent sociale wetenschappen in de UB werd regelmatig over de collectie overlegd. Papieren versies van tijdschriften die via de UB elektronisch beschikbaar zijn, zijn opgezegd. Ook de dienstverlening van Infodoc en UB werd zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. De practica informatievaardigheden werden gezamenlijk georganiseerd en gegeven. Eind 2004 is gestart met het vernieuwen van het onderwijs in informatievaardigheden, samen met medewerkers van de verschillende opleidingen van de faculteit. Het stimuleren en ondersteunen van elektronisch publiceren blijft belangrijk voor het Infodoc.

Van maart tot juli is de informatiespecialist wegens zwangerschapsverlof vervangen door twee student-assistenten.

Personeelscijfers en ziekteverzuim

Bij de laatste telling op 31 december 2004 had de UB 79 personeelsleden in dienst, die samen 61,74 fte vertegenwoordigden. Er was een redelijk evenredige verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke personeelsleden van respectievelijk 35 en 44 medewerkers. Het grootste gedeelte van de UB'ers, goed voor 48 personen, werkte parttime (bijlage 2, tabel 8).

Bijna één op de drie medewerkers is de leeftijd van 55 jaar gepasseerd. De kleinste groep is de werknemers tussen 24 en 35 jaar. Zij namen eenvijfde van het UB-team voor hun rekening (bijlage 2, grafiek 11).

Gedurende 2004 zijn negen nieuwe medewerkers in dienst van de UB gekomen en zijn er acht personen uit dienst getreden. Het verlies van één van onze medewerkers betreuren wij in het bijzonder omdat dit het overlijden van Aart Vrouwdeunt (1951-2004) betrof.

In dienst getreden gedurende 2004:

01-01-2004	Sanne van Nieuwehuizen
01-04-2004	Peter van Huisstede
01-04-2004	Sunita Kalicharan
03-06-2004	Bea Cohen
12-07-2004	Ellen Heijmans
01-08-2004	Isabelle Heyvaert
01-08-2004	Josée Jetten-Zillekens
01-09-2004	Angilla Gebuys-Muller
01-11-2004	Claudia Vonsee

Uit dienst getreden gedurende 2004:

01-01-2004	Martin Scholten
01-02-2004	Ngan Nguyen
12-06-2004	Aart Vrouwdeunt †
01-07-2004	Agnes Nieuwland
09-07-2004	Jacolijn de Krom
01-08-2004	Nicole Boss
01-11-2004	Teuni van Vugt
07-12-2004	Bea Cohen

Het ziekteverzuim in de UB is in 2004 voor het derde jaar op rij gedaald. In 2004 lag het verzuimpercentage, inclusief ziektegevallen langer dan 1 jaar, op 4,48%. Dit percentage is wel, net zoals in 2003, veel hoger dan de gemiddelden van de EUR (bijlage 2, tabel 9). Het verzuimpercentage bij mannelijk en vrouwelijk personeel in de UB is bijna gelijk en bedraagt respectievelijk 4,51% voor de mannen en 4,46% voor de vrouwen.

De gemiddelde ziekteduur is in 2004 voor het derde achtereenvolgende jaar gedaald. In 2003 was men gemiddeld 20,24 dagen ziek, terwijl dat in 2004 gedaald was tot 10,73 dagen. De gemiddelde ziekteduur is bij vrouwen en mannen ongeveer gelijk. De mannen zijn gemiddeld 10,06 dagen per jaar ziek en vrouwen 11,19 dagen. Meer dan één op de vier UB-medewerkers heeft zich gedurende 2004 niet ziek gemeld.

Dienstraad

De Dienstraad bestond in 2004 uit L. Meijboom (voorzitter), mr. R. Winter (secretaris), E. Kamsteeg en D. Mudde. De Dienst-raad vertegenwoordigt het personeel van de UB in het overleg met het diensthoofd. Er zijn in 2004 vijf overlegvergaderingen gehouden met de bibliothecaris. Daarbij zijn, onder andere, de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Universitair Functie Ordenen (UFO) volgens de Hay systematiek;
- samenwerking GOS – DOL;
- Regeling Ordehandhaving op Woudestein;
- nevenwerkzaamheden, flexibele werkweek, vakantieregeling;
- voortgang Arbo en Milieu.

De vergaderingen hebben in een goede verstandhouding plaatsgevonden.

Activiteitencommissie UB

De Activiteitencommissie UB (ACUB) was in 2004 zeer actief. Het jaarlijkse dagje uit vond plaats in Zeeland, waar een bezoek werd gebracht aan de Neeltje Jans en, na een lunch in de Zeeuwse Stroom, werd gewandeld, gemidgetgolft en geborreld.

Andere activiteiten die door de ACUB werden georganiseerd waren de Paasbrunch, een diner bij pannenkoekrestaurant de Nachtegaal en de jaarlijkse Kerstborrel.

Congressen, studiebijeenkomsten en werkbezoeken

H. Boet-Foley

- 10de Online Conferentie, Amsterdam, 6-7 april
- LOOWI-bijeenkomst in de Hogeschool InHolland, Alkmaar, 1 oktober
- LOOWI-bijeenkomst bij de RUG, Groningen, 18 juni

G. Drenthe

- De toekomst van de sociologie, KNAW, Amsterdam, 19 april
- Workshop: ‘Between knowledge organization and the semantic web’, Lund (Zweden), 23 juni
- Social science research methodology, Amsterdam, 16-20 augustus
- Tutorials: ‘Thesauri and onthologies in digital libraries’, Bath (Verenigd Koninkrijk), 12 september
- Workshop: ‘User centered approach to networked knowledge organization’, Bath (Verenigd Koninkrijk), 16 september
- European Conference on Digital Libraries (ECDL), Bath (Verenigd Koninkrijk), 13-15 september

G. Goris

- United Kingdom Serials Group (UKSG) Conference, Manchester (Verenigd Koninkrijk), 29-31 maart
- European Conference on Digital Libraries (ECDL), Bath (Verenigd Koninkrijk), 12-16 september
- Bezoek aan Knowledge Media Institute in het kader van RSSP, Milton Keynes (Verenigd Koninkrijk), 19-21 januari en 3-15 september
- Bezoek aan Knowledge Media Institute in het kader van TERP, Milton Keynes (Verenigd Koninkrijk), 1-2 april
- Werkbijeenkomst TERP: Jeroen van den Hoven, Knowledge Media Institute, RSSP-team, UB-EUR, 11 maart

L. Mantel

- Werkbezoek aan het AFM, Amsterdam, 10 februari
- Werkbezoek aan INHolland, Diemen, 23 maart
- 10de Online Conferentie, Amsterdam, 6-7 april

P. Plaatsman

- The 2004 EBSLG-ABLD Joint Conference, Virginia (VS), 3 juni

P. Soetaert

- British Council seminar Strategic Planning in Libraries, Londen / Derbyshire (Verenigd Koninkrijk), 14-19 maart
- Online conferentie, Amsterdam, 7 april
- Ontmoeting UKB-VOWB, Leuven (België), 17-18 juni
- LIBER conferentie, Sint-Petersburg (Rusland), 28 juni-2 juli
- Studiedag Bibliotheken in crisis?, Brussel (België), 24 november

M.-J. Vlaanderen

- Informatie verandert: loslaten en binden: NVB congres, Ede, 25 november
- Online congres en masterclass KM, Amsterdam, februari
- ICT congres als voorbereiding keuze Livelink, Utrecht, december

H. de Vries

- OAI-workshop Electronic Publishing, Geneve, 12-14 februari
- IFLA congres, Buenos Aires, 21-29 augustus

R. Winter

- Informatie verandert: loslaten en binden: NVB congres, Ede, 25 november
- Bezoek met de groep juridische bibliothecarissen aan Institute of Advanced Legal Studies en aan de universiteiten van Bristol, Kent en Oxford (Verenigd Koninkrijk), mei

Commissies

A. van Aelst

- Lid UKB-commissie gedrukte werken
- Lid UKB-commissie collectiemanagement
- Voorzitter landelijk vakgenotenoverleg
- Redactielid Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis

H. Boet

- Lid NVB werkgroep informatiebalies
- Lid LOOWI

G. Drenthe

- Lid redactieraad tijdschrift Lover
- Lid NVB, afdeling wetenschappelijke bibliotheken
- Lid Nederlands Genootschap Vrouwenstudies
- Lid werkgemeenschap Informatiewetenschap
- Lid landelijke werkgroep sociaal wetenschappelijke informatie

G. Goris

- Redactielid *Informatie Professional*
- Lid UKB werkgroep Uitgeversrelatie
- Lid UKB werkgroep Digitale Leeromgevingen

E. de Munck Mortier

- Lid EBSLG (European Business Schools Librarians Group)

P. Plaatsman

- Lid (vervangend lid in afwezigheid van E. de Munck Mortier) van EBSLG
- Secretaris landelijk vakreferentenoverleg EB
- Lid van LOBBI
- Lid van NEREUS

P. Soetaert

- Voorzitter Samenwerkingsverband Archief, Bibliotheek en Documentatie (SABIDO)
- Voorzitter Bibliotheek Innovatie Prijs
- Secretaris / penningmeester UKB
- Secretaris RotterdamNet
- Auditor LIBER
- Lid Steering Committee NEREUS
- Lid Ankerpunten DARE
- Lid Bestuur Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING)
- Lid Contactpersonen SURF-platform ICT en Onderzoek
- Lid Selectiecommissie Hoofdbibliothecaris KU Leuven
- Lid Overlegraad Landelijk Bibliotheek Systeem (OCLC PICA)
- Waarnemer namens UKB in Bestuur Stichting Pica

M.-J. Vlaanderen

- Lid vakreferentenoverleg filosofie

R. Winter

- Lid Juridisch Bibliothecarissen Overleg (JUBO)
- Redactielid JIB
- Lid Juridische Internet Bibliotheek
- Voorzitter Juridische Informatie van de NVB

Publicaties

G. Drenthe

- Rubriek 'Professional in het nieuws': interview: *Informatieprofessional* 8(2004)11, p. 11-12

Lezingen en presentaties

P. Soetaert

- DARE. Elektronisch publiceren aan de Nederlandse universiteiten, Leuven, 17 juni
- De wetenschappelijke uitgeverij en de universiteitsbibliotheken, FHKW, 29 oktober
- Bibliotheken in crisis?, Het Nederlandse model, Brussel, 24 november

Bijlage 1: Financieel overzicht

Personele lasten waaronder:		Begroting	Uitgaven	Resultaat
totaal beloonde arbeid		2.136.672	2.084.330	52.342
totaal sociale lasten		510.713	574.511	-63.798
opleidingskosten		28.000	33.354	-5.354
totaal personele lasten		2.909.485	2.857.783	51.702
Materiële lasten waaronder:				
totaal apparatuur en inventaris		348.300	323.182	25.118
wetenschappelijke boeken en tijdschriften		1.456.000	1.179.204	276.796
licenties elektronische bestanden		490.000	645.846	-155.846
Totaal collectievorming		2.037.256	1.825.304	211.952
totaal goederen		86.173	67.322	18.851
verrekeningen		188.649	307.185	-118.536
intrafacultaire verrekeningen			33.217	-33.217
totaal materiële lasten		2.982.797	2.855.049	127.748
Totaal lasten		5.892.282	5.712.832	179.450
Inkomsten waaronder:				
totaal overige opbrengsten		-270.756	-388.225	117.469
doorberekening faculteiten		-146.882	-288.999	142.117
bijdrage EEPI		-56.000	-56.000	0
intrafacultaire doorberekening			-33.217	-33.217
Totaal Inkomsten		-484.983	-766.696	281.713
overgedragen budget		-5.409.299	-5.409.299	0
Inkomsten + budget		-5.894.282	-6.175.995	281.713

Deze begroting is inclusief het project elektronisch publiceren, vier projecten in het kader van ICT&onderwijs, het project ‘Webbased publishing’ en het project ‘opstart collectie psychologie’.

Voor 2003 was eenmalig € 310.000 extra toegekend voor aanschaf monografieën. Het is niet gelukt dit bedrag in 1 jaar op te maken. De UB heeft ook geprofiteerd van de gunstige dollarkoers bij de aanschaf van informatie.

Van het resterende geld van 2003 gaat € 162.728 naar projectreserve; € 200.000 naar de reserve voor aanschaf wetenschappelijke informatie en € 73.810 naar een reserve voor de aanschaf van magazijnkasten (was gepland voor 2003) en interne verbouwingen.

Tabel 2 > Budgetten voor collectievorming

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
boeken en tijdschriften	926.619	915.728	883.510	968.970	1.106.000	gedrukte tijdschriften	673.000
						monografieën	277.000
						reeksen	65.000
						losbladige werken	107.000
elektronische informatiebronnen	-	136.134	136.134	140.000	200.000	elektronische media	778.000
algemene licenties	294.957	226.890	317.646	405.000	543.000		
talenpracticum	-	4.538	4.538	3.000	3.000	opgenomen in bovenstaande cijfers	
algemene studiezaal	45.378	54.454	45.378	30.000	30.000		
Europese integratie	22.689	22.689	22.689	15.000	15.000		
instituutsbibliotheken	68.067	72.605	72.605	49.000	24.500	*	
totaal	1.357.710	1.433.038	1.482.500	1.610.970	1.921.500	1.900.000	

* M.i.v. 2004 draagt de UB niet meer bij aan de financiering van de instituutsbibliotheken.

Tabel 3 > Budget centrale bibliotheek: verdeling per discipline

	2000	2001	2002	2003	2004
FEW/RSM	497.525 = 47%	469.027 = 46%	510.126 = 46%	612.030 = 46,0 %	572.400 = 45,0%
FR	247.174 = 24%	250.850 = 25%	272.807 = 25%	327.303 = 24,6%	292.560 = 23,0%
FSW	123.065 = 12%	121.341 = 12%	131.967 = 12%	158.330 = 11,9%	190.800 = 15,0%
FHKW	99.968 = 10%	99.922 = 10%	108.679 = 10%	130.389 = 9,8%	120.840 = 9,5%
FW	47.329 = 4%	45.877 = 4%	49.904 = 4%	59.872 = 4,5%	57.240 = 4,5%
iBMG	36.802 = 3%	32.627 = 3%	35.487 = 3%	42.576 = 3,2%	38.160 = 3,0%
totaal	1.051.863=100%	1.019.644=100%	1.108.970 = 100%	1.330.500 = 100%	1.272.500 = 100%

Bijlage 2: Tabellen en grafieken

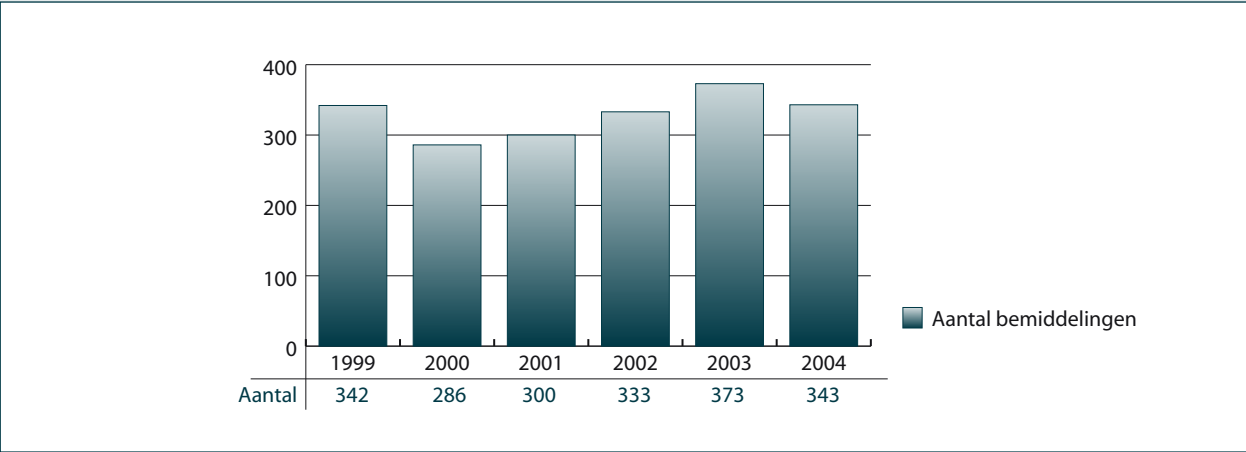
Tabel 1 > Uitleencijfers naar lenerscategorie in percentages

	2000	2001	2002	2003	2004
studenten EUR	55,6%	57,9%	60,3%	61,48%	68.86%
medewerkers EUR	15,5%	16,5%	15,4%	14,31%	11.80%
alumni EUR	0,9%	0,9%	0,9%	0,57%	0.28%
interne afdelingen UB	6,8%	4,5%	5,6%	7,2%	3.64%
medewerkers Ned. Economisch Instituut	0,4%	0,3%	-	-	-
studenten van andere universiteiten	4,3%	4,3%	3,6%	3,23%	3.01%
studenten HES	2,3%	1,9%	1,6%	1,62%	2.16%
medewerkes HES	0,1%	0,0%	0,0%	0,03%	0.01%
Nederlandse bibliotheken	6,7%	6,7%	5,9%	5,82%	4.67%
buitenlandse bibliotheken	0,1%	0,1%	0,2%	0,14%	0.09%
particulieren	2,8%	2,8%	2,4%	2,25%	2.16%
speciale leners	0,4%	0,2%	0,1%	0,04%	0.11%
bedrijven	-	-	0,2%	0,04%	0.00%
diversen	4,1%	3,9%	3,8%	3,25%	3.20%
totaal	100%	100%	100%	100%	99.99%

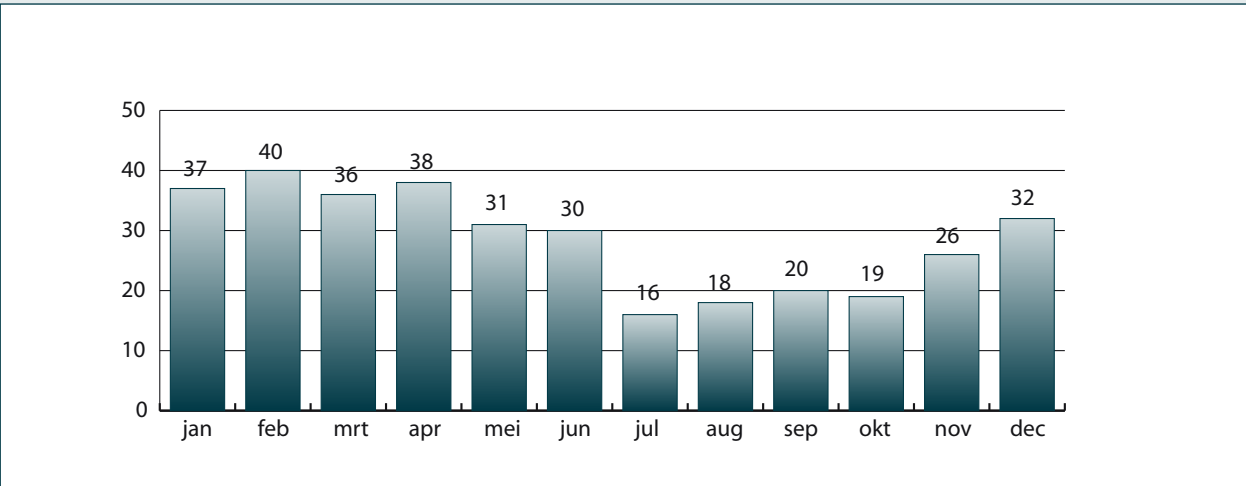
Tabel 2 > Instructies en rondleidingen door de UB in aantallen groepen per faculteit

Faculteit	Instr. 2003	Rondl. 2003	Tot. 2003	Instr. 2004	Rondl. 2004	Tot. 2004
FEW	81	2	83	87	98	185
BDK	4	4	8	7	12	19
FRG	5	3	8	11	5	16
FSW	6	5	11	26	6	32
Psy	8	1	9	13	14	27
FHKW	3	7	10	19	16	35
FW		3	3	2	2	4
overig	3	6	9	7	3	10
totaal	110	31	141	172	156	328

Grafiek 9 > Informatiebemiddeling in het gebruik van Datastream

Grafiek 10 > Jaarcijfers Datastream studiezaal statistieken 2004

Tabel 3 > Abonnementen op 31 december

	2000	2001	2002	2003	2004
betaalde tijdschriften	2.846	2.716	2.701	2.542	2.280
gratis tijdschriften	1.170	1.073	1.409	1.014	959
losbladigen	365	326	311	246	218
reeksen	5723	480	492	379	320
abonn. instituutsbibliotheken	373	541	245	218	261

Tabel 4 > Elektronische documenten op 31 december

	2002	2003	2004
online tijdschriften	5.021	5.829	8.804
elektronische boeken	4.555	6.054	7.576

Tabel 5 > Boeken- en tijdschriftenbezit in banden op 31 december

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
randtriever	214.000	214.000	214.000	214.000	214.000	214.000
overige magazijnen: boeken	322.365	322.365	350.819	364.803	378.319	396.001
tijdschriften	281.972	285.998	289.787	293.897	297.435	301.004
brochures	41.500	41.500	41.500	41.500	41.500	41.500
studiezalen*	30.214	30.214	33.064	34.224	35.916	34.997
totaal	890.051	909.675	929.170	948.424	967.150	987.502

*Met name door de sanering van de Studiezaal Bibliografieën is het aantal gedaald t.o.v. vorig jaar

Tabel 6 > Elektronische bestanden beschikbaar via netwerk op 31 december

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
bestanden op CD-Rom/diskette	103	111	118	118	116	95
bestanden via internet	30	39	65	97	99	131
totaal	133	150	183	215	225	226

Tabel 7 > Geslaagde “downloads” van artikelen uit elektronische tijdschriften

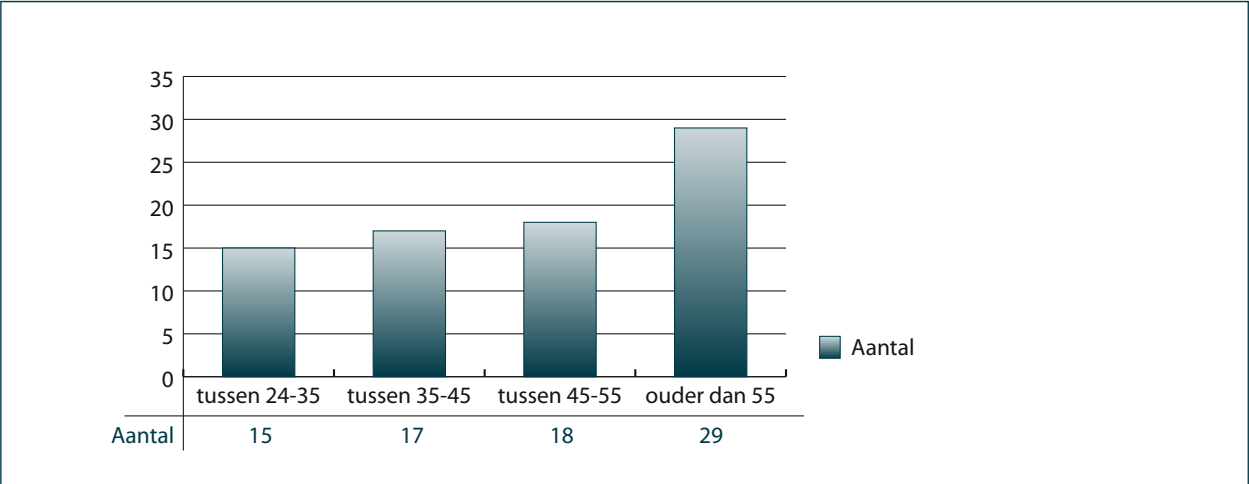
	2002	2003	2004
ABI/Inform	116.767	147.108	179.305
Emerald	12.596	11.998	16.941
Jstor	29.583	39.463	213.834
Kluwer	10.458	12.390	18.008
ScienceDirect	114.576	188.586	275.748
Sdu Opmaat	23.020	20.397	niet ontvangen
Wiley		64.057	21.540
Springer			23.899
Swetsnet			16.905
Ebsco Business Source Premier*			52.262
Oxford UP			26.723
Overige			3.558
totaal	354.781	483.799	848.723

*vanaf augustus 2004

Tabel 8 > Personeelsopbouw: stand op december

	Fulltime	Parttime	Totaal	Aantal fte
Personeel	31	48	79	61.74 fte

Grafiek 11 > Aantal personeelsleden per leeftijdscategorie

Tabel 9 > Ziekteverzuim 2004

Kengetallen ziekteverzuim	Man	Vrouw	UB Totaal	EUR	
				obp	obp + wp
totaal aantal medewerkers	37,00	53,00	90,00	1072,00	2854,00
ziekteverzuim in %	4,51	4,46	4,48	3,78	2,41
ziekteverzuim in % (excl. ziekte > 1 jr.)	4,51	3,21	3,85	3,37	2,12
gemiddelde ziekteduur in dagen	10,06	11,19	10,73	9,95	10,28
medewerkers zonder ziekteverzuim in %	32,46	22,64	26,67	41,14	64,40

Tabel 10 > Bestede bedragen voor collectievorming Rotterdamsch Leeskabinet

	2000	2001	2002	2003	2004
boeken	31.992	23.823	26.600	38.500	39.500
tijdschriften	11.571	12.479	14.400	15.000	15.000
totaal	43.319	36.302	41.000	53.500	54.500

Bijlage 3: Missie en visie

In het hart van de wetenschap

Tabel 11 > Budgetten voor collectievorming Rotterdamsch Leeskabinet naar vakgebied

	2000	2001	2002	2003	2004
geschiedenis	25%	25%	27%	28%	29%
godsdienst, wijsbegeerte, ethiek	9%	10%	9%	8%	7%
kunst en kunstgeschiedenis	26%	24%	22%	23%	24%
taal- en letterkunde	30%	30%	30%	31%	31%
(waarvan lit. gesch. en lit. biografieën)	(10%)	(11%)	(12%)	(11%)	(11%)
overige vakgebieden	10%	11%	12%	10%	9%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 12 > Diverse cijfers Rotterdamsch Leeskabinet naar vakgebied

	2000	2001	2002	2003	2004
aantal boeken	225.500	228.500	233.000	237.500	241.500
aantal tijdschriftabonnementen	180	180	180	180	180
aantal uitleningen	40.800	42.265	42.216	41.500	39.000
aantal leden per 31 december	1.510	1.532	1.481	1.503	1.509

Missie

Een missie is letterlijk datgene wat een organisatie uit wil dragen. Zij geeft vooral een beschrijving van haar werkkerrein, van haar bestaansrecht, van de betekenis voor haar stakeholders, van haar normen en waarden en van haar intenties en ambities. De UB heeft de volgende missie geformuleerd:

De Bibliotheek van de Universiteit* verzorgt de wetenschappelijke informatievoorziening en informatiediensten ten behoeve van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Dit houdt in het selecteren, verwerven en toegankelijk maken van wetenschappelijke informatie en ook het bevorderen van een optimaal gebruik daarvan door het voorzien in navigatie en instructie. De UB doet dit met betrekking tot de drie domeinen waarin de universiteit een naam heeft hoog te houden: Economie en management, Geneeskunde en gezondheid, en Recht, cultuur en maatschappij.

De UB biedt studenten, docenten en onderzoekers adequate zoekfaciliteiten en informatiebronnen, leermiddelen en opleiding in informatievaardigheden. Door haar voorzieningen stelt de UB de EUR-studenten in staat op een vlotte manier af te studeren. De onderzoekers en docenten is zij van dienst door bij te dragen aan de kwaliteit van het proces van wetenschappelijke productie en communicatie. Bovendien is de UB hen behulpzaam bij het wereldwijd zichtbaar maken van hun wetenschappelijke output. Daarmee functioneert zij in het hart van de wetenschapsbeoefening.

Met de faculteiten overlegt de UB over het aanschafbeleid en de voorzieningen. Voor het College van Bestuur is het van belang dat de UB op een betrouwbare wijze instaat voor de wetenschappelijke informatievoorziening. De eigen medewerkers biedt de UB een professionele werkomgeving en een stimulerend en inspirerend werkklimaat.

Met haar collecties én bijbehorende expertise vervult de UB een maatschappelijke functie met name in de regio. De Medische bibliotheek ondersteunt de patiëntenzorg in de ziekenhuizen van het Erasmus MC. Ook buiten de regio is de UB bereikbaar voor overige wetenschappelijk geïnteresseerden. Voor het bereiken van haar doelen werkt zij samen met andere wetenschappelijke bibliotheken en informatieleveranciers in binnen- en buitenland.

De UB staat voor klantgerichtheid, innovatie en efficiëntie. Professionaliteit, teamwork en fair play staan centraal in haar handelen.

De UB wil uitgroeien tot dé innovatieve en efficiënt georganiseerde wetenschappelijke bibliotheek in Nederland. Met name streeft zij naar een landelijke betekenis op de domeinen geneeskunde/gezondheid en economie/management.

* De Bibliotheek van de Erasmus Universiteit Rotterdam bestaat – naast enkele faculteits- en instituutsbibliotheken – uit de Universiteitsbibliotheek in Woudestein en de Medische bibliotheek ten behoeve van het Erasmus MC in Hoboken. Waar hier UB staat, wordt op de eerste plaats het samenwerkingsverband van deze twee centrale bibliotheken bedoeld.

Visie

Wil men via een strategisch plan aangeven hoe men de missie wil realiseren, dan dient daarbij te worden uitgegaan van een visie. Dit is het beeld of de verwachting die men van de toekomst heeft. Het gaat hierbij om een expliciet beschreven, gezamenlijk toekomstbeeld. De visie van de UB omvat een uit trends en ontwikkelingen opgebouwd omgevingsbeeld, de gewenste positie van de UB in de toekomst, evenals de ‘succesformule’ om die positie te bereiken:

Trends en ontwikkelingen

Vooral de snelle digitalisering van wetenschappelijke informatie, maar ook veranderingen in het wetenschappelijk onderzoek (e-science) en onderwijs zelf (e-learning) beïnvloeden taak en werkwijze van de UB. Ook internationalisering en verzakelijking hebben hun effect. Enerzijds worden gebruikersgroepen virtueel, anderzijds zorgen de blijvende behoefte aan gebruikers-ondersteuning en de opkomst van het probleemgestuurd onderwijs voor een toename van bezoekers in de UB. Bovendien hebben deze laatste nieuwe wensen zoals ruimtes voor groepswork en veelzijdige ICT-voorzieningen. Ontwikkelingen op het gebied van het elektronisch publiceren, ten slotte, bieden de UB de kans tot het verwerven van een nieuwe positie in het proces van wetenschappelijke communicatie.

Gewenste positie

De UB streeft ernaar in binnen- en buitenlandse context de reputatie te verwerven bij uitstek innovatief en efficiënt georganiseerd te zijn. In het bijzonder wil zij qua collecties én expertise uitmunten met betrekking tot geneeskunde/gezondheid, economie/management en aanverwante disciplines.

Succesformule

Om deze positie te bereiken en te behouden dient de UB haar huidige sterktes te consolideren: haar collecties, haar deskundige informatiespecialisten, haar goede communicatie met de faculteiten, de bereikte resultaten op het gebied van ICT in het onderwijs en op het gebied van elektronisch publiceren. Daarnaast moet de dienstverlening toegevoegde waarde krijgen, moet blijvend geïnvesteerd worden in up-to-date informatietechnologie en in de opleiding van de eigen medewerkers. Ten slotte voert de UB zelf informatiewetenschappelijk onderzoek uit. Dit laatste vormt het cruciale verschil tussen het in huis halen van ‘best practices’ en het eigenlijke voorop lopen, dat mede de toekomst van het vak bepaalt.

Bijlage 4:

Lijst van gebruikte afkortingen

ABLD	Academic Business Library Directors	JIB	Juridische Internet Bibliotheek
ACUB	Activiteitencommissie van de UB	JUBO	Juridische Bibliothecarissen Overleg
BIC	Bedrijven Informatie Centrum	KB	Koninklijke Bibliotheek
CAMBIN	Convent van Academische Medische Bibliotheken In Nederland	KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
CMS	Content management systeem	LBS	Lokaal Bibliotheek Systeem
CvB	College van Bestuur	LOBBI	Landelijk overleg Beta Bibliotheken
DARE	Digital Academic Repository	LOOWI	Landelijk Overleg Onderwijs Wetenschappelijke Informatie
dEAR	Digital Erasmus Academic Repostitory	MB	Medische Bibliotheek
DIA	Directoraat Informatisering en Automatisering van de EUR	MT	Managementteam
DOL	Documentlevering	NCC	Nederlandse Centrale Catalogus
EBSLG	European Business Schools Librarians’ Group	NVB	Nederlandse Vereniging van Beroepsbeoefenaren in de bibliotheek-, informatie- en kennissector
ECDL	European Conference on Digital Libraries	OCLC Pica	Internationaal samenwerkingsverband ten behoeve van geautomatiseerde bibliotheekdiensten
EEPI	Erasmus Electronic Publishing Initiative	OECR	Onderwijskundig Expertise Centrum Rotterdam
EIM	Economisch Instituut voor de Middenstand	RLK	Rotterdamsch Leeskabinet
ELJ	Electronic Learning Journal	RSSP	Research in semantic scholarly publishing
ERNA	Erasmus Remote Network Access	RUG	Rijksuniversiteit Groningen
EUR	Erasmus Universiteit Rotterdam	SURF	Stichting ter bevordering van ICT-gebruik in het onderwijs
EURLib	Onderdeel Digitale bibliotheek van het SWICT-programma	SWICT	EUR-programma ter bevordering van ICT-toepassingen in het onderwijs
FB	Faculteit Bedrijfskunde	TERP	The Ethics Reference Project
FEW	Faculteit der Economische Wetenschappen	TICER	Tilburg Innovation Centre for Electronic Resources
FHKW	Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen	TU Delf	Technische Universiteit Delft
FR	Faculteit der Rechtsgeleerdheid	UB	Universiteitsbibliotheek
FSW	Faculteit der Sociale Wetenschappen	UFO	Universitair Functie Ordenen
FW	Faculteit der Wijsbegeerte	UKB	Samenwerkingsverband Nederlandse wetenschappelijke bibliotheken
GOS	Gebruikersondersteuning	UKSG	United Kingdom Serials Group
HCG	Holland Consulting Group	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
I&A	Informatisering en automatisering		
IBL	Interbibliothecair leenverkeer		
iBMG	Instituut Beleid en Management gezondheidszorg (iBMG)		
ICT	Informatie- en communicatietechnologie		
IFLA	International Federation of Library Associations		

Colofon

Universiteitsbibliotheek Erasmus Universiteit Rotterdam

Bezoekadres : Burg. Oudlaan 50

Postadres : Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

tel : 010-4081198

e-mail : info@ubib.eur.nl

web : www.eur.nl

Samenstelling

en redactie : Natalya Godschalk en Isabelle Heyvaert, Universiteitsbibliotheek Erasmus Universiteit Rotterdam

Ontwerp : Floor Gianotten, DesignFloor, Rotterdam

Drukwerk : Drukkerij Gianotten, Tilburg

Oplage : 275 ex.

